

A nemzeti bíró szerepe az EU jog alkalmazása során

The role of national judge in the application of EU law

ERA seminar

Magyar Igazságügyi Akadémia

Budapest, 07/10/2016.

Bálint Rózsavölgyi dr.

Judge at the Administrative and Labour Court of Debrecen

Ez a képzés az Európai Unió Foglalkoztatásért és Társadalmi Szolidaritásért Programja – PROGRESS (2007-2013) keretében került megrendelésre.
This training session is commissioned under the European Union's Programme for Employment and Social Solidarity – PROGRESS (2007-2013).

COUR DE JUSTICE
DE L'UNION
EUROPÉENNE

Főbb alapelvek / **Main principles**

- elsőbbtség / **primacy**
- közvetlen alkalmazhatóság / **direct applicability**
- közvetlen hatály / **direct effect**
- közvetett hatály (értelmezés) / **indirect effect (interpretation)**
- alapvető jogok védelme / **protection of fundamental rights**

Az uniós jog elsőbbségének az elve / Primacy of EU law

A tagállam nem alkothat ellentétes jogot /

Member States legislation can not be contrary to EU law

Elsőbbség a tagállami jogi előírásokkal szemben (C-6/64. *Flaminio Costa v. E.N.E.L.*) /

Priority against national law

Kollízió esetén mellőzhető a nemzeti jog, ha az az uniós joggal ellentétes (C-106/77. *Amministrazione delle finanze dello Stato kontra Simmenthal*) /

In case of conflict between national law and EU law domestic provisions can be ignored

Közvetlen alkalmazhatóság / **Direct applicability**

1. A jog alkalmazása független az esetleges tagállami végrehajtástól.
Tilos átültetni. /

**Application of law is independent from Member State's legislation.
Must not implement.**

2. A jogszabály teljes egészére vonatkozik./

Applicable to the complete law.

3. **Erga omnes effect.**

Közvetlen hatály / **Direct effect**

1. jogforrás konkrét rendelkezésére vonatkozik/ **It concerns a specific provisions of a source of law**
2. relatív hatályú/ **has relative effect**
3. magánszemély a nemzeti bíróság vagy az EuB előtt közvetlenül hivatkozhat uniós jogra (**C-26/62. Van Gend en Loos v. Administratie der Belastingen**) / **Individuals can refer an EU provision directly before a national court or before the CJEU**
4. a rendelkezés **pontos, világos, feltétel nélküli** és nem igényel további jogalkotást / **the EU law is sufficiently clear, precise, unconditional and do not need further legislation**

Közvetett hatály / **Indirect effect**

1. Tagállami kötelezettség/ **Obligation for Member States**

2. A tagállami jogszabályt az uniós jog előírásaival **összhangban** kell értelmezni /

Domestic provisions must be interpreted in accordance with EU law

3. A nemzeti norma esetleges **több lehetséges értelmezése közül** azt kell választani, amelyik megfelel a vonatkozó uniós szabályoknak /

An explanation must be chosen from among several possible interpretations of national law which appropriates with EU law

Az uniós jog forrásai és hierarchiájuk / Sources of EU law and hierarchy

- I. 1. Az Európai Unióról szóló szerződés – **the Treaty on European Union**
2. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés
és ezek jegyzőkönyvei – **the Treaty on the Functioning of the European Union and their protocols**
3. az Európai Unió Alapjogi Chartája – **Charter of Fundamental Rights of the European Union**
4. az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés (Euratom) – **the Treaty Establishing the European Atomic Energy Community**
- II. nemzetközi megállapodások / **international agreements**
- III. az uniós jog általános elvei / **general principles of Union law**
- IV. másodlagos jog / **secondary legislation**
 - a) rendelet / **regulations**
 - b) irányelv / **directives**
 - c) határozat, ajánlás és vélemény / **decisions, recommendations and opinions**

Az Európai Unió Bírósága / Court of Justice of the European Union

biztosítja „a jog tiszteletben tartását” a Szerződések „értelmezése és alkalmazása során” /

its mission has been to ensure that "the law is observed" "in the interpretation and application" of the Treaties

felülvizsgálja az Európai Unió intézményei jogi aktusainak érvényességét /
reviews the legality of the acts of the institutions of the European Union

gondoskodik a tagállamok Szerződésekből eredő kötelezettségeik teljesítéséről /
ensures that the Member States comply with obligations under the Treaties

a nemzeti bíróságok kérelmére **értelmezi** az uniós jogot /
interprets European Union law at the request of the national courts and tribunals

Az uniós jog értelmezésének nehézségei / Difficulties about interpretation of EU law

A tagállami bíróság is köteles az uniós jog értelmezésére annak alkalmazása során. /
National courts also have an obligation to interpret EU law when applicable.

Jogértelmezési probléma esetén az alsóbb fokú bíróságnak joga, az utolsó fokon eljáró bíróságnak kötelessége előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezni.

In case of interpretation difficulties it is an option of preliminary ruling if national court is not a court of last instance, and it is an obligation to start proceedings for a preliminary ruling if a court of the last instance.

Előterjesztési kötelezettség amennyiben másodlagos közösségi jogszabály érvénytelensége merül fel. /

Always an obligation to seek a preliminary ruling if the validity of an EU legal provision would be brought into question.

Az EUB és a tagállami bíróságok közötti kommunikáció jogi háttere /

Legal communication background between national courts and the CJEU

- Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke /
Article 267 of the Treaty on the Functioning of the European Union
- Magyarországon a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 155/A. §, /
Hungary – Act III of 1952 on the Code of Civil Procedure, Section 155/A.
- A Bíróság (EUB) eljárási szabályzata /
Rules of Procedure of the Court of Justice
- AJÁNLÁSOK a nemzeti bíróságok figyelmébe az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek előterjesztésére vonatkozóan (2012/C 338/01) /
RECOMMENDATIONS to national courts and tribunals in relation to the initiation of preliminary rulings (2012/C 338/01)

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke

Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés meghozatalára a következő kérdésekben:

a) a Szerződések **értelmezése**;

b) az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak **érvényessége és értelmezése**;

Ha egy tagállam bírósága előtt ilyen kérdés merül fel, és ez a bíróság úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához szükség van a kérdés eldöntésére, kérheti az Európai Unió Bíróságát, hogy hozzon ebben a kérdésben döntést.

Ha egy tagállam olyan bírósága előtt folyamatban lévő ügyben merül fel ilyen kérdés, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, e bíróság köteles az Európai Unió Bíróságához fordulni.

Ha egy tagállami bíróság előtt folyamatban lévő ügyben olyan kérdés merül fel, amely valamely fogva tartott személyt érint, az Európai Unió Bírósága a lehető legrövidebb időn belül határoz.

Article 267 of the Treaty on the Functioning of the European Union

The Court of Justice of the European Union shall have jurisdiction to give preliminary rulings concerning:

- (a) the **interpretation** of the Treaties;
- (b) the **validity and interpretation** of acts of the institutions, bodies, offices or agencies of the Union;

Where such a question is raised before any court or tribunal of a Member State, that court or tribunal may, if it considers that a decision on the question is necessary to enable it to give judgment, request the Court to give a ruling thereon.

Where any such question is raised in a case pending before a court or tribunal of a Member State against whose decisions there is no judicial remedy under national law, that court or tribunal shall bring the matter before the Court.

If such a question is raised in a case pending before a court or tribunal of a Member State with regard to a person in custody, the Court of Justice of the European Union shall act with the minimum of delay.

Az eljárás szakaszai I. / Stages of the procedure I.

A nemzeti bíróság az eljárást kezdeményező végzést megküldi az Európai Unió Bíróságának. Az eljárás nyelve azon tagállami bíróság nyelve, amely kérdez. / **Question raised by an order of the national court will be sent to the CJEU. The language of proceedings will be the official language of the sending court.**

Az EuB hivatalvezetője továbbítja a kérelmet a feleknek, a tagállamoknak és az EU intézményeinek – ha az érintett jogi aktust ők hozták.

The Registrar notifies the submitted question to all parties, all member states and all EU institutions.

2 hónapon belül lehet **írásban** észrevételt benyújtani

Written submissions by the parties, time limit 2 months

Szóbeli szakasz – az előadó bíró javaslata, tárgyalás (kivéve ha a felek nem kérték és a Bíróság így döntött), főtanácsnoki indítvány ismertetése

Oral proceedings – Rapporteur's preliminary report, oral hearing (unless renounced by the parties or so ruled by the Court), Advocate General's opinion

Reference for a Preliminary ruling

PRINCIPLE:

judicial cooperation CJEU +
national courts & tribunals of
the MS

OBJECTIVE:

ensure the effective and uniform application
of European Union legislation and to prevent
divergent interpretations

Submit a request

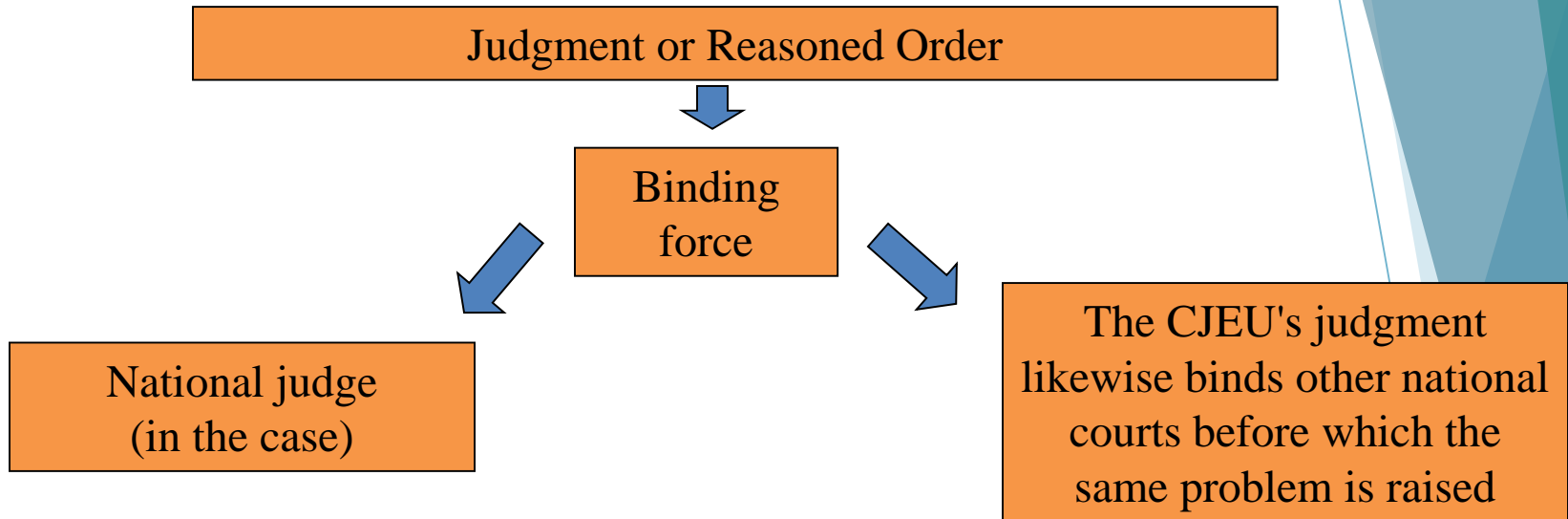
National judge refers a question to
the CJEU

Interpretation
of the Treaties

Conformity of national
law/EU law

Validity and Interpretation of
acts of Institutions, bodies,
offices and agencies of the EU

Preliminary ruling – CJEU's reply

Reference can be made **only** by a national court (not by individuals) - all the parties to the proceedings before that court, the member states and the institutions of the EU may take part in the proceedings before the Court of Justice of the EU.

Some of the principles of EU law were defined by the CJEU in cases where the mechanism of reference for preliminary ruling was put to work

Az eljárás szakaszai II. / Stages of the procedure II.

Ítélet vagy indokolt végzés /
Judgment or Reasoned Order

Hasznos válasz /
Appropriate response

Végzést hoz – hatáskör hiánya
Order – no jurisdiction to answer

Az ítéletet nyilvánosan hirdetik ki és az interneten közzéteszik.
Judgment announced in open session and published on the internet
(www.curia.europa.eu)

Hatálya ex tunc
Ex tunc effect

Nem terjeszthető elő/nem kell előterjeszteni

No need to refer/must not refer a question

- CILFIT feltételek / **CILFIT criterias**
- tényállás hipotetikus / **matter of fact is hypothetical**
- tényállás csatlakozás előtti /
matter of fact is about the period before the Member State has joined the EU
- nem uniós jog értelmezésére vonatkozik / **no connection with EU law interpretation**
- nemzeti jog értelmezésére vonatkozik / **the question is about how to interpret national law**
- formálisan feltett kérdés / **formal question**

Szükségesség / **Necessity**

CILFIT (C-283/81.)

- **uniós jogot is alkalmazni** kell, de az értelmezésével kapcsolatban **nehézség** merül fel / **EU law is applicable**, but there are **difficulties** of its interpretation
- A tagállami jogi norma érvényessége kérdőjeleződik meg / **Validity of member state's law is questionable**
- Ha az uniós jog értelmezése **irreleváns** a jogvita eldöntése szempontjából / **Interpretation of EU law is irrelevant** in the dispute
- Ha az EUB **adott** már jogértelmezést / **Provision in question has already been interpreted** by the CJEU
- Ha az uniós jog **egyértelmű** és a nemzeti bíróságban **nem merül fel kétség** a szabály értelmét illetően („**acte clair**”) / **The correct application of EU law is so obvious as to leave no scope for any reasonable doubt** („**acte clair**”)
- **acte éclairé**

Tipikus hibák / Typical mistakes

Az EUB ténykérdéseket nem vizsgál / **Matter of fact is not examined by the CJEU**

„A **nemzeti jog** harmonizál-e a közösségi joggal?” /
„**Does the national law conform with EU law?**”

A jogvita a nemzeti jog alapján **is** eldönthető. (az uniós jog nem szubszidiárius jogforrás) / **Dispute also can be decided on the basic of national law (EU law provisions are not subsidiary source of law)**

Checklist

1. Kell-e EU jogot alkalmazni? /
Is EU law applicable?
2. Releváns-e az EU jog értelmezése az alapügy szempontjából? /
Is the interpretation of EU law relevant for the outcome of the main proceedings?
3. Létezik-e már hasonló döntés? Az értelmezés nyilvánvaló-e? /
Existing case law? Could the interpretation be obvious?

Köszönöm a figyelmet!

Thank you for your attention!

rozsavolgyi@debrecenit.birosag.hu

Ez a képzés az Európai Unió Foglalkoztatásért és Társadalmi Szolidaritásért Programja – PROGRESS (2007-2013) keretében került megrendelésre.
This training session is commissioned under the European Union's Programme for Employment and Social Solidarity – PROGRESS (2007-2013).